

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Міжнародні інноваційні програми

Вибіркова

Освітньо-професійна програма Міжнародні економічні відносини

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Факультет економічний

Мова навчання українська

Розробник: к.е.н., доцент Марченко Тетяна Володимирівна

Профайл викладача: <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-mizhnarodnoyi-ekonomiky/kolektyv-kafedry/marchenko-tetyana-volodymyrivna>

Контактний телефон: +380506663274

Е-mail: t_marchenko@chnu.edu.ua

Консультації: згідно з графіком

1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародні інноваційні програми» є вибірковою з циклу природничо-наукової підготовки для спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини галузі знань 29 Міжнародні відносини. Програма розроблена на основі галузевого стандарту вищої школи. Курс “Міжнародні інноваційні програми” – важлива складова частина комплексу дисциплін, знати які необхідно фахівцям у галузі міжнародної економіки. Дослідження теоретико-методологічних та прикладних засад здійснення міжнародних інноваційних програм як фактора євроінтеграції України та підвищення її конкурентоспроможності, проведення аналізу проблем та перспектив залучення України до міжнародної науково-технічної інтеграції в умовах її європейського вибору сприяє вмінню здобувачів вищої освіти приймати оптимальні рішення у веденні міжнародного бізнесу та реалізації міжнародних економічних відносин.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомити студентів з теоретичною базою та практичним досвідом участі України в міжнародних, зокрема європейських інноваційних програмах, а також механізмами підвищення інноваційного потенціалу. Пізнання здобувачами вищої освіти ролі міжнародних інноваційних програм у міжнародних економічних відносинах, основних рис та складових інноваційного процесу, стратегій науково-технічного та інноваційного розвитку, а також їхнього впливу на конкурентоспроможність національних економік сприятиме підвищенню рівня загальноосвітньої підготовки спеціалістів, розширенню обізнаності завдяки отриманню нових знань та формуванню сучасного економічного мислення.

3. Пререквізити

Вивчення курсу “Міжнародні інноваційні програми”, який є професійно спрямованою дисципліною для студентів спеціальності “Міжнародні економічні відносини”, повинно

базуватися на знанні категорій, понять, економічних законів і закономірностей, засвоєних у процесі вивчення курсів, що є базовими для опанування теорії розвитку мегаекономічного рівня: “Міжнародна економіка”, “Міжнародні економічні відносини”, “Міжнародний бізнес”.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 Міжнародні економічні відносини за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та спеціальні компетентності:

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

Результати навчання:

ПРН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

1 Теми лекційних занять	2	3	4	5	6
	Кількість годин				
	Денна форма				
	Лекції	Практична робота	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Усього
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ У СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ РОЗВИТКУ					
Тема 1. Суть, основні риси та складові інноваційного процесу	2	2		4	8
Тема 2. Наука, знання, інновації та високі технології як основа інформаційного суспільства в Європі	2	2		4	8
Тема 3. Мета створення, завдання та структура європейського дослідницького простору	2	2		4	8
Тема 4. Європейська науково-технічна політика та європейський менеджмент інноваційної діяльності	2	2		5	9
Тема 5. Інноваційна стратегія як рушійна сила економічного розвитку країни: теоретичні підходи та види	2	2		5	9
Модульний контроль I	10	10		22	42
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УЧАСТЬ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМАХ ТА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР					
Тема 6. Міжнародні інноваційні програми та інфраструктура їхньої реалізації в процесах науково-технічної інтеграції	2	2		5	9
Тема 7. Участь України в європейських інноваційних програмах та стан інфраструктури їхньої реалізації	2	2		5	9
Тема 8. Міжнародна науково-технічна інтеграція та	2	2		4	8

перспективи входження України до європейського дослідницького простору					
Тема 9. Інноваційна складова євроінтеграційної стратегії та стимулювання інноваційної діяльності в Україні	2	2		5	9
Тема 10. Підвищення інноваційного потенціалу України через участь у європейських інноваційних програмах	4	4		5	13
Модульний контроль II	12	12		24	48
Усього годин	22	22	-	46	90

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з дисципліни «Міжнародні інноваційні програми» спрямована на засвоєння та поглиблення знань з кожної теми. Вона включає такі види робіт: опрацювання рекомендованих літературних джерел, пошукову роботу, підготовку презентацій, виконання тестових, ситуаційних та творчих завдань, які знаходяться за наступними посиланнями. Результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологія та методика досліджень пріоритетів інноваційного розвитку	5
2	Пріоритети та цінність знань і освіти в європейському інформаційному суспільстві	4
3	Сучасні стратегії науково-технологічного та інноваційного розвитку	5
4	Особливості європейського менеджменту інноваційної діяльності та науково-технічної інфраструктури	5
5	Умови залучення України в процеси міжнародної науково-технічної інтеграції	5
6	Інноваційна сфера України в контексті її інтеграції до Європейського Союзу	4
7	Стратегія та практика здійснення міжнародної інноваційної діяльності у країнах ЄС та Україні	4
8	Реалізація спільних інноваційних програм Україна-ЄС як фактор євроінтеграції України	4
9	Макроекономічний аналіз участі України в міжнародних інноваційних програмах в умовах євроінтеграційних процесів	5
10	Стратегії входження України в європейський дослідницький простір	5

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні роботи)

МН3 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН4 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН5 – нові інформаційні технології, комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції, вебінари тощо)

МН6 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Методи оцінювання

МО1 – екзамен (залік)

МО2 – тести, опитування, контрольні, самостійні роботи за індивідуальним завданням

МО3 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО4 – презентації результатів виконання завдань, звіт про індивідуальні завдання

7. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 5 балів.

Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання. Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміні, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади здійснення міжнародних інноваційних програм у світових координатах розвитку					Змістовий модуль 2. Участь України в міжнародних інноваційних програмах та інтеграція України в європейський дослідницький простір						
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	40	100
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

8. Рекомендована література

8.1. Базова (основна)

1. Борщевський В.В. Удосконалення інституційної інфраструктури інноваційного розвитку. Економічна безпека держави [За ред. О. Власюка, А. Мокія]. Львів: Апріорі, 2013. 836 с.
2. Геєць В.М. Інноваційні перспективи України. Харків: Константа, 2006. 224 с.
3. Гусев В.О. Система державного управління у сфері інноваційної діяльності України. *Вісник Національної Академії державного управління при Президентові України*. 2014. №1. С. 181-191.
4. Данько М.С. Інноваційні процеси формування інституційної інфраструктури в Україні. *Проблеми науки*. 2013. №32. С. 2-9.
5. Денисенко М.П. Вплив інновацій на прискорення розвитку економіки. *Проблеми науки*. 2015. №2. С. 14-21.
6. Згуровський М. Інноваційний розвиток суспільства на основі вдосконалення освіти і науки як продуктивної сили розвитку економіки. *Економіст*. 2015. №4. С. 36-37.
7. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політика міжнародних відносин: проблеми та перспективи. Навчальний посібник. Університет «Україна», 2021. 350 с.
8. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика: Монографія. К.: Наша культура і наука, 2010. 368 с.
9. Марченко Т.В. Міжнародні інноваційні програми як інструмент євроінтеграції України: монографія. Чернівці: Чернівецький національний ун-т, 2021. 220 с.
10. Марченко Т.В. Інструменти стимулювання інноваційної діяльності в європейських країнах. *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Серія Економіка*. Вип. 830 (2121). Чернівці: ЧНУ, 2021. С. 29-36.
11. Марченко Т.В. Інтелектуалізація інноваційної сфери України через участь в Європейському дослідницькому просторі. *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць*. 2018. Вип. 802. С. 37-43.
12. Марченко Т.В. “Горизонт 2020”: підвищення інноваційності України. *Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць*. 2019. Вип. 820. С. 34-36.
13. Патора Р. Ініціативи Європейського Союзу щодо побудови економіки, яка спирається на знання. *Регіональна економіка*. 2016. №2. С. 176-182.
14. Полякова А.Н. Особливості формування асортименту наукоємної продукції в Україні. *Вісник НТУ «ХПІ»*. Серія: Економічні науки. 2018. №19. С. 89–92.
15. Тимошенко І.В. Сучасні тенденції світового ринку високих технологій. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. №2 (25). С. 69–76.
16. Турко Д.О. Тенденції розвитку високотехнологічного виробництва в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. №35. С. 33–40.
17. Цимбал Л.І., Предко Ю.В. Глобальна конкуренція на ринку високотехнологічних товарів: сучасний стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №23 (2). С. 116–121.
18. Чайкова О.І., Криклива Т.П. Особливості та розвиток високотехнологічної галузі України. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2016. №43. С. 99–103.
19. Шелест Є.О., Бабій І.В., Баксалова О.М. Формування експортного потенціалу підприємств України на світовому ринку технологій. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. №2 (2). С. 155–162.
20. Шубін О.О. Регулювання інноваційної сфери: досвід Європейського Союзу. *Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму*. 2018. №1. С. 273-276.

9. Інформаційні ресурси

1. Державний фонд фундаментальних досліджень. URL: www.dffd.gov.ua.
2. Європейський Союз (European Union). URL: http://europa.eu.int/index_en.htm.

3. Європейське “табло досягнень” в галузі наукових досліджень. URL: http://www.eu-iriscoreboard.jrc.es/scoreboard_2017.htm.
4. Євростат. URL: <http://www.eurostat.com>
5. Європейська патентна служба (European Patent Office). URL: www.european-patent-office.org.
6. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua.
7. Національний Центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки та технологій. URL: www.fp7-ncp.kiev.ua.
8. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку. URL: www.unctad.org.
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org.
10. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: www.wto.org.
11. Представництво Європейської Комісії в Україні. URL: <http://www.delukr.cec.eu.int>.
12. Рада Європи (Council of Europe). URL: <http://www.coe.int.Defaulttr.aspx>.
13. Україна і Світова організація торгівлі. URL: <http://wto.in.ua/>.
14. Centre for Economic policy Research. URL: <http://www.cepr.org>.
15. International Centre for Trade and Sustainable Development. URL: <http://ictsd.org>.
16. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Home>.
17. International Telecommunications Union. URL: <https://www.itu.int/en/Pages/default.aspx>.
18. International Trade and tariff data. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statist_e/statist_e.htm.
19. Fortune Global 500. URL: <https://fortune.com/ranking/fortune500/>.
20. The World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org>.
21. United Nations Center on Transnational Corporations (UNCTC). URL: <https://uia.org/s/or/en/1100024712>.
22. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>.
23. World Investment Report. UNCTAD, 2022. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2022>.
24. World Development Indicators. URL: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>.